

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201666
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5821201666.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. Z., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536 dieťa rodičov: matky - M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, a otca: M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, v konaní o návrhu navrhovateľov: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, a V. Z., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom J. XXX/XX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, v časti konania o nariadení neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

la) Maloletý A. Z., nar. XX.XX.XXXX, sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, a V. Z., nar. XX.XX.XXXX.

lb) Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, a V. Z., nar. XX.XX.XXXX, sú povinní a oprávnení vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého A. Z., nar. XX.XX.XXXX, v rovnakom rozsahu, v akom by ju podľa zákona mali vykonávať rodičia.

lc) Matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. Z., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

ld) Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. Z., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 100 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo. Počas trvania tohto neodkladného opatrenia nie je otec povinný prispievať na výživu maloletého A. Z., nar. XX.XX.XXXX, podľa výroku la. rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/19/2016 zo dňa 09.05.2017.

II. Toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletého A. Z., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov vedenej na Okresnom súde Námestovo pod identickou sp. zn. 12P/29/2021.

III. Vo zvyšnej časti sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.09.2021 domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd dočasne zveril mal. A. Z., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí budú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa rovnako ako rodičia, budú mať právo zastupovať mal. A. a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Zároveň navrhli, aby súd zaviazal matku povinnosťou prispievať na výživu mal. A. sumou 30% zo sumy životného minima a otca povinnosťou prispievať na výživu mal. A. sumou 100 € mesačne.

2. Svoj návrh navrhovateľa odôvodnili tým, že matka - ich dcéra nezvláda starostlivosť o ich vnuka - mal. A.. Matka v súčasnej dobe nemá vhodné bývanie ani zamestnanie. Matka žije s partnerom, s ktorým má mal. syna C.. Rodina v septembri 2020 prišla o bývanie a tak sa dočasne presťahovali do záhradnej chatky v C. I., ktorá je vzdialená niekoľko kilometrov od mesta, na samote a je tam problém s pitnou vodou a elektrinou. Mal. A. býva striedavo u navrhovateľov v J. a v chatke v C. I., prevažne v letných mesiacoch. Zo strany mesta E. bol matke ponúknutý 1-izbový byt, ktorý odmieta, lebo podmienkou bolo bývanie len s mal. deťmi, bez partnera, ktorý je problematický. Matke je zo strany orgánu SPODaSK, CDR poskytnutá pomoc pri hľadaní vhodnejšieho bývania a zamestnania. Matka na ponuky práce od pracovníčok SPODaSK a CDR nereaguje, alebo sľúbi, že zavolá a neurobí tak. Matka taktiež nespolupracuje so školou, ktorú mal. A. navštevuje, je problematické sa telefonicky s ňou kontaktovať, tak škola kontaktuje navrhovateľov a tú situáciu riešia. Hygiena a úprava mal. A. je často zanedbávaná, nemá dostatok osobných vecí a hygienických potrieb. So starostlivosťou o mal. A. pomáhajú matke od narodenia mal. A., kupujú mu oblečenie, drogériu, pomôcky do školy, ako to bolo naposledy teraz v septembri 2021, keď matka mal. A. nekúpila základné vyučovacie pomôcky, osobné veci, či hygienické potreby, ktoré potrebuje, keďže je na internáte 5 dní v týždni. Taktiež neuhrádza žiadne poplatky na internátnu školu. Otec platí matke výživné 100 € mesačne, ale s maloletým sa nestretáva, nezaujíma sa o neho. Navrhovatelia sú starobní dôchodcovia, bývajú v rodinnom dome, kde majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. A.. Mal. A. navštevuje Špeciálnu ZŠ v G., nastúpil do X. ročníka.

3. Súčasťou podania z 24.09.2021 je aj návrh vo veci samej o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, o ktorom súd koná pod identickou sp. zn. 12P/29/2021. V uvedenom konaní vo veci samej sa navrhovatelia domáhajú zverenia mal. A. do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Súd ustanovil uznesením č. k. 12P/29/202-5 z 27.09.2021 mal. A. za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Na základe žiadosti súdu bola dňa 04.10.2021 súdu doručená správa zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov mal. dieťa. Kolízny opatrovník odporúča návrhu navrhovateľov vyhovieť a zveriť mal. A. do ich osobnej starostlivosti.

5. Súd sa v konaní oboznámil z listinami, ktoré tvoria spis - najmä návrhom navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia a návrhom vo veci samej, rodným listom mal. dieťaťa, lustráciami rodičov v Sociálnej poisťovni, lustráciami navrhovateľov v registri priestupkov, odpismi z registra trestov navrhovateľov, správou obce Zábiedovo, správnu kolízneho opatrovníka zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov mal. dieťa zo dňa 04.10.2021, listinami v súdnych spisoch sp. zn. 4P/19/2016, 6P/51/2012 a 13P/44/2021.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

7. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez

toho, žeby musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

8. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine:

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

9. Bolo zistené, že mal. A. navštevuje X. ročník A. školy internátnej v G.. Od pondelka do piatka býva na školskom internáte, počas víkendov býva u navrhovateľov. Jeho zdravotný stav je dobrý. Matka nemá už rok vhodné bývanie, spolu s jej priateľom O. Z., nar. XX.XX.XXXX, nepracujú, nemajú príjem, nestarajú sa o mal. A., matka s priateľom nadmerne požívajú alkoholické nápoje, bývajú v chatke v lese, kde nie je voda ani elektrina. Matke bol zo strany mesta E. ponúknutý 1-izbový byt. Podmienkou bolo aby v tomto byte bývala len s mal. deťmi, bez partnera, čo však matka odmietla. Rodičia majú problém nájsť si bývanie, nakoľko majú zlú povesť v okolí a mesto už nemá žiadne voľné byty.

10. Zároveň bolo zistené, že na tunajšom súde pod sp. zn. 13P/44/2021 prebieha konanie o zverení aj druhého dieťaťa matky, mal. C. Z., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti. V uvedenom konaní je navrhovateľkou stará matka mal. C. zo strany jeho otca O. Z. (partnera matky). Aj u mal. C. boli zistené nedostatky v osobnej starostlivosti zo strany rodičov. O. Z. tiež nemá stabilné zamestnanie, zdôvodňuje to nedostatkom pracovných miest alebo nízkou mzdou za vykonanú prácu. Občas pracuje brigádne. Požíva alkohol. Rodičia nespolupracujú so školou, ktorú mal. C. navštevuje. Mal. C. v súčasnosti býva u jeho starej matky z otcovej strany.

11. Na základe rodičovskej dohody schválenej súdom rozsudkom sp. zn. 6C/45/2009 z 25.10.2011 mal. A. zastupuje a spravuje jeho majetok výlučne matka. Podľa vyjadrení navrhovateľov sa otec s mal. A. nestretáva a nezaujíma sa o neho. Uvedené potvrdzuje aj správa kolízneho opatrovníka z 04.06.2016 v konaní sp. zn. 4P/19/2016. V tejto chvíli sa preto otec nejaví ako vhodná osoba, ktorá by mala zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. A..

12. Z uvedených zistených skutočností je nateraz preukázané, že matka nedokáže v súčasnosti zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. A. a otec ju nemá záujem zabezpečovať. Tým, že mal. A. bol týmto neodkladným opatrením zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľov bolo zároveň zachované stabilné výchovné prostredie mal. dieťaťa. Na základe uvedených zistení a úvah súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a je v najlepšom záujme mal. dieťaťa. Za daného stavu boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu

bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle návrhu navrhovateľov v časti týkajúcej sa osobnej starostlivosti a výživného.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Zmyslom ustanovenia § 366 CMP nie je ustáliť výšku výživného, tak aby reálne zodpovedala dlhodobým schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinnej osoby a zároveň odôvodneným potrebám oprávnenej osoby (mal. dieťaťa), tak ako je to pri výživnom priznanom v riadnom konaní spojenom s dokazovaním, ale len v prípade nevyhnutnosti zaviazat' povinnú osobu aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov. Rozsah vyživovacej povinnosti, ktorú je možné nariadiť neodkladným opatrením môže byť preto užší ako rozsah výživného, ku ktorému môže súd povinného zaviazat' v riadnom súdnom konaní.

15. Súd zistil, že matka nikde nepracuje a zároveň, že odmieta ponuky na získanie pracovného pomeru. Ani táto skutočnosť ju však nezabavuje vyživovacej povinnosti k mal. dieťaťu. Vzhľadom k tomu, že mal. A. bol týmto neodkladným opatrením zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľov bolo potrebné matke, ako osobe ktorá nebude vykonávať osobnú starostlivosť o mal dieťa a zároveň má zákonnú vyživovaciu povinnosť k nemu, určiť povinnosť prispievať na výživu mal. A.. Vzhľadom na príjmové a majetkové pomery matky, účel a charakter výživného určeného neodkladným opatrením, jej súd určil výživné v najnižšej možnej výške. Zároveň súd určil, že výživné bude hradené v zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

16. Bolo zistené, že otec sa rodičovskou dohodou schválenou rozsudkom sp. zn. 4P/19/2016 zo dňa 09.05.2017 zaviazal uhrádzať výživné na mal. A. vo výške 100 EUR mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Podľa vyjadrení navrhovateľov matka im toto výživné nepreposiela. Vzhľadom k tomu, že matka prestane na základe tohto neodkladného opatrenia vykonávať osobnú starostlivosť, neplnilo by ponechanie pôvodného príjemcu (matky) účel na aký je výživné určené, t.j. na výživu mal. dieťaťa. A to aj vzhľadom k tomu, že matka s partnerom nadmerne požíva alkoholické nápoje. Z uvedených dôvodov súd určil ako príjemcu výživného v zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

17. Podľa § 330 CSP ods. 1, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

18. Nakoľko vo veci samej o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov súd už koná pod identickou spisovou značkou, súd v súlade s § 330 ods. 1 CSP zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

19. Súd zamietol návrh v tej časti, ktorá sa týkala zastupovania mal. A. a správy jeho majetku. Zmyslom neodkladného opatrenia v tomto prípade bolo predovšetkým zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. A.. Vo vzťahu k jeho zastupovaniu a správe jeho majetku bude potrebné vykonať v konaní aj dokazovanie,

ktoré nie je vzhľadom k charakteru a procesným lehotám možné vykonať mimo riadneho dokazovania a pojednávania.

20. O nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.